

ภาคผนวก ง

คู่มือการใช้หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในยุคประชาคมอาเซียน

สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คู่มือการใช้หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในยุคประชาคมอาเซียน
 โดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและโยนิโสมนสิการ สำหรับนักเรียน
 ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

พระครูปริยัติสุวรรณรังษี
 นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
 สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำนำ

คู่มือการใช้หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในยุคประชาคมอาเซียน โดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและโยนิโสมนสิการ สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาวิจัย หลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยคู่มือการใช้หลักสูตรเสริม มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนในยุคประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบความมีจิตสาธารณะ และความสามัคคี โดยมีवल ประสพการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาการคิดด้วยกิจกรรม ที่เสริมสร้างสติ สมาธิ คุณธรรม กระบวนการคิด โดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ จริงหรือคล้ายจริงและเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ปฏิบัติกับชีวิตประจำวันในบรรยากาศการเรียนรู้ ที่มีความเคารพซึ่งกันและกัน มีความเสมอภาค มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผล การปฏิบัติ

ขอขอบพระคุณที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเครื่องมือและการพัฒนาหลักสูตรเสริมฉบับนี้ ให้มีความสมบูรณ์

พระครูปริยัติสุวรรณรังษี
นักศึกษหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สารบัญ

	หน้า
แนวคิดหลักการของหลักสูตรเสริม	284
คำแนะนำสำหรับครูผู้สอนและบทบาทครู	285
คำแนะนำสำหรับผู้เรียนและบทบาทผู้เรียน	285
องค์ประกอบของหลักสูตร	286
จุดหมายของหลักสูตรเสริม	286
สาระการเรียนรู้	286
กิจกรรมการเรียนรู้	288
คำชี้แจงแผนการจัดการเรียนรู้	290
โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	291
แผนการจัดการเรียนรู้	310
ภาคผนวกท้ายแผนการจัดการเรียนรู้	317

**คู่มือการใช้หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในยุคประชาคม
อาเซียนโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและโยนิโสมนสิการ สำหรับ
นักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**

แนวคิดหลักการของหลักสูตร

คู่มือการใช้หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในยุคประชาคมอาเซียน โดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและโยนิโสมนสิการ สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เล่มนี้ เป็นคู่มือการใช้หลักสูตร เน้นการเสริมสร้างคุณธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาการคิด ผ่านการจัดประสบการณ์ที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงหรือคล้ายจริงและเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ปฏิบัติกับชีวิตประจำวัน ในบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความเคารพซึ่งกันและกัน มีความเสมอภาค มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติ เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนสามารถควบคุมตนเอง ทั้งด้านอารมณ์และพฤติกรรม ให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่ได้บัญญัติไว้ มีความรับผิดชอบต่อการเป็นนักเรียน ในการดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียน ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน และการร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม เข้ามีส่วนร่วม ช่วยแก้ปัญหาในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และมีความพร้อมเพรียงกัน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกันกระทำกิจกรรมในการศึกษาเล่าเรียน ในการอยู่ร่วมกันในครอบครัวในชุมชน โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความพร้อม ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการคิดแบบโยนิโสมนสิการ ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแนวทางปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผลการปฏิบัติ และมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ได้แก่ วิธีการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างทำกิจกรรม การตรวจชิ้นงาน/ผลการปฏิบัติกิจกรรม และการทดสอบวัดคุณธรรม

คำแนะนำสำหรับครูผู้สอนและบทบาทครู

ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในยุคนาชาคม อาเซียน โดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและโยนิโสมนสิการ สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เล่มนี้ ครูผู้สอนมีบทบาท และแนวดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรเสริมอย่างละเอียดเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดหมาย ของหลักสูตรเสริม โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตรเสริม การจัดการเรียนรู้แต่หน่วย การเรียนรู้ของหลักสูตรเสริม อุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล
2. จัดเตรียมห้องเรียนให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม
3. จัดเตรียมอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ให้พร้อมก่อนการดำเนินการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. ในขณะที่ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูควรคอยให้คำปรึกษา แนะนำการปฏิบัติกิจกรรมให้ดำเนินไปอย่างถูกต้อง ครูกระตุ้น ชี้แนะ ให้นักเรียน มีความสนใจ ตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด ให้การเสริมแรงทางบวกสำหรับนักเรียน ที่มีผลงานหรือความคิดที่ก้าวหน้าไปในทางที่ดี ยกย่องชมเชยอย่างเหมาะสม เมื่อนักเรียนตอบคำถามอย่างเป็นประโยชน์และนำไปใช้ได้
5. บันทึกปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง หลักสูตรเสริมให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

คำแนะนำสำหรับผู้เรียนและบทบาทผู้เรียน

ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในยุคนาชาคม อาเซียน โดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและโยนิโสมนสิการ สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เล่มนี้ ผู้มีบทบาทและ แนวดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษากรณีตัวอย่าง นิทานคุณธรรม ชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับการมีคุณธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความมีจิตสาธารณะ ความสามัคคี ด้วยความตั้งใจ

2. ฝึกการคิดและสร้างแนวทางปฏิบัติอย่างใส่ใจใคร่ครวญ
3. ฝึกปฏิบัติตนอย่างตั้งใจเพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรม
4. นำเสนอผลงานและการปฏิบัติอย่างตั้งใจ
5. นำแนวทางการปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำ

องค์ประกอบของหลักสูตร

1. จุดหมายของหลักสูตรเสริม

หลังจากนักเรียนเรียนตามหลักสูตรเสริมแล้วนักเรียนจะมีคุณลักษณะ ดังนี้

- 1.1 ผู้เรียนสามารถควบคุมตนเองทั้งด้านอารมณ์และพฤติกรรม ให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่ได้บัญญัติไว้
- 1.2 ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การเป็นนักเรียน ในการดูแลรักษา ความสะอาดของโรงเรียน ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน
- 1.3 ผู้เรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทนและ การร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม
- 1.4 ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วม ช่วยแก้ปัญหาในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
- 1.5 ผู้เรียนมีความพร้อมเพรียงกัน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกัน กระทำกิจกรรมในการศึกษาเล่าเรียน ในการอยู่ร่วมกันในครอบครัวในชุมชน

2. สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ จำนวนทั้งสิ้น 40 ชั่วโมง (รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน) ซึ่งแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีเนื้อหาย่อยและมีรายละเอียด ดังนี้

หน่วยที่ 1 การเสริมสร้างความตระหนักและพัฒนาคุณธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย จำนวน 12 ชั่วโมง เป็นหน่วยที่เสริมสร้างความตระหนักและ พัฒนานักเรียนให้รู้จักควบคุมตนเองและแสดงออกทั้งกาย วาจา และใจให้เป็นไปตามกฎ และที่สังคมพึงประสงค์ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาย่อย ดังนี้

1. ความหมาย ลักษณะและประโยชน์ของความมีระเบียบวินัย จำนวน 2 ชั่วโมง
2. ความมีระเบียบวินัยต่อตนเองในการแต่งกายจำนวน 2 ชั่วโมง
3. ความมีระเบียบวินัยต่อตนเองในการปฏิบัติต่อผู้อื่น จำนวน 2 ชั่วโมง
4. ความมีระเบียบวินัยต่อตนเองในการเรียน จำนวน 2 ชั่วโมง
5. ความมีระเบียบวินัยต่อตนเองในการเข้าแถวรับบริการ จำนวน

2 ชั่วโมง

6. การตรงต่อเวลา จำนวน 2 ชั่วโมง

หน่วยที่ 2 การเสริมสร้างความตระหนักและพัฒนาคุณธรรม ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 8 ชั่วโมง เป็นหน่วยที่เสริมสร้างความตระหนักและพัฒนา นักเรียนให้มีความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ด้วยความพากเพียร อดทนพร้อมทั้งยอมรับผลการกระทำนั้น ประกอบด้วย เนื้อหาย่อย ดังนี้

1. ความหมาย ลักษณะและประโยชน์ของความรับผิดชอบ จำนวน 2 ชั่วโมง
2. ความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน จำนวน 2 ชั่วโมง
3. ความรับผิดชอบต่อตนเองในการทำงานบ้าน จำนวน 2 ชั่วโมง
4. ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน จำนวน 2 ชั่วโมง

หน่วยที่ 3 การเสริมสร้างความตระหนักและพัฒนาคุณธรรม ด้านความมีจิตสาธารณะ จำนวน 8 ชั่วโมง เป็นหน่วยที่เสริมสร้างความตระหนักและพัฒนา นักเรียนให้มีลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทนและการร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม ประกอบด้วย เนื้อหาย่อย ดังนี้

1. ความหมาย ลักษณะและประโยชน์ของความมีจิตสาธารณะ จำนวน 2 ชั่วโมง
2. การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ จำนวน 2 ชั่วโมง
3. การร่วมกิจกรรมของโรงเรียน จำนวน 2 ชั่วโมง
4. การร่วมกิจกรรมของชุมชน จำนวน 2 ชั่วโมง

หน่วยที่ 4 การเสริมสร้างความตระหนักและพัฒนาคุณธรรม
ด้านความสามัคคี จำนวน 8 ชั่วโมง เป็นหน่วยที่เสริมสร้างความตระหนักและพัฒนา
นักเรียนให้มีความพร้อมเพรียงกัน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกันกระทำกิจกรรม
ในการศึกษาเล่าเรียน ในการอยู่ร่วมกันในครอบครัว ชุมชน โดยปราศจากการทะเลาะ
วิวาทไม่เอาัดเอาเปรียบกัน ยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทาง
ความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ ประกอบด้วย เนื้อหาย่อย ดังนี้

1. ความหมาย ลักษณะและประโยชน์ของความสามัคคี จำนวน
2 ชั่วโมง
2. ความสามัคคีในโรงเรียน จำนวน 2 ชั่วโมง
3. ความสามัคคีในครอบครัว จำนวน 2 ชั่วโมง
4. ความสามัคคีในชุมชน จำนวน 2 ชั่วโมง

3. กิจกรรมการเรียนรู้

3.1 หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ยึดหลักการของแนวคิดจิตตปัญญา
ศึกษาและโยนิโสมนสิการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความพร้อม เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้สร้าง
ความพร้อมด้วยการฟัง การอ่าน การสัมผัสต่างๆ ด้วยความตั้งใจ ใส่ใจ ด้วยการให้ผู้เรียน
ปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้สืบค้น อธิบายเกี่ยวกับความหมายความสำคัญ ลักษณะ
ของบุคคลที่มีคุณธรรม
2. ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงโดยการได้ลงมือปฏิบัติ
ได้สัมผัสจริงกับสภาวะ เรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นจริง
3. ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดใคร่ครวญและค้นหาศักยภาพ
ของตัวเองจากการสืบค้นลักษณะของบุคคลที่มีคุณธรรม

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการคิดแบบโยนิโสมนสิการ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียน
พัฒนาการคิดด้วยการน้อมสัจใจอย่างใคร่ครวญ มุ่งเน้นทางจิตใจและเอาใจใส่ที่จิตใจ
ผู้เรียนเห็นคุณค่า เกิดความตระหนักในการเป็นผู้มีคุณธรรม ด้วยการให้ผู้เรียนปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับสภาวะ เรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตของตนเองและผู้อื่น
2. ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมในบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความเป็นกัลยาณมิตร

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแนวทางปฏิบัติ เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้แนวทางปฏิบัติตนด้วยการฝึกสมาธิ เผ้ามองจิตด้วยเทคนิคใดเทคนิคหนึ่ง จากการปฏิบัติ ดังนี้

ให้ผู้เรียนได้ฝึกสมาธิด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อเสริมพลังฝ่ายดีมาทดัดฝ่ายไม่ดีในสถานการณ์จริงหรือคล้ายจริงเพื่อให้ได้แนวทางปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรม

ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน เป็นขั้นที่ผู้เรียนปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จากการปฏิบัติ ดังนี้

ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรมนอกเวลาเรียนให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่วางไว้ในขั้นตอนที่ 3 และบันทึกผลในใบกิจกรรมที่ 5 บันทึกผลการปฏิบัติตน และสมุดบันทึกความดี

ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผลการปฏิบัติ เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำเสนอผลการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จากการปฏิบัติ ดังนี้

ให้ผู้เรียนสะท้อนผลการปฏิบัติที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจตามเป็นจริงและเกิดคุณธรรม

คำชี้แจง

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในยุคประชาคมอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ครูผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้นี้ ไปใช้เป็นคู่มือการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในยุคประชาคมอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงหรือคล้ายจริงและเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ปฏิบัติกับชีวิตประจำวัน ในบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความเคารพซึ่งกันและกัน มีความเสมอภาค มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติ เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนสามารถควบคุมตนเองทั้งด้านอารมณ์และพฤติกรรม ให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่ได้บัญญัติไว้ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การเป็นนักเรียน ในการดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียน ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทนและการร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม เข้ามีส่วนร่วม ช่วยแก้ปัญหาในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และมีความพร้อมเพรียงกัน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกัน กระทำกิจกรรมในการศึกษาเล่าเรียน ในการอยู่ร่วมกันในครอบครัวในชุมชน โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความพร้อม ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการคิดแบบโยนิโสมนสิการ ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแนวทางปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผลการปฏิบัติ และมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ได้แก่ วิธีการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างทำกิจกรรม การตรวจชิ้นงาน/ผลการปฏิบัติกิจกรรม และการทดสอบวัดคุณธรรม โดยมีโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในยุคประชาคมอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เวลา 40 ชั่วโมง (รวมทั้งการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน) ดังนี้

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในยุคประชาคมอาเซียน
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1 เวลา 40 ชั่วโมง (รวมทั้งการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ มีระเบียบ วินัย	1. ความหมาย ลักษณะและ ประโยชน์ ของความมี ระเบียบวินัย	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบเห็นคุณโทษและ ทางออก คือ มองให้ครบทั้ง ข้อดี ข้อเสีย และทางแก้ไข หาทางออกให้หลุดรอด ปลอดภัยจากข้อบกพร่อง ต่างๆ	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการ คิดแบบโยนิโสมนสิการ ขั้นตอนที่ 3 การสร้าง แนวทางปฏิบัติ	ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน	ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ มีระเบียบ วินัย (ต่อ)	2. ความมี ระเบียบวินัย ต่อตนเองใน การแต่งกาย	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาต้นเหตุ ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน		
		ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเร้ากุศล เป็นวิธี คิดในแนวสกัดกันหรือ บรรเทาและขัดเกลาต้นเหตุ ส่งเสริมความเจริญงอก งามแห่งกุศลธรรม ทำให้ เกิดความคิดและ การกระทำที่ดีงามเป็น ประโยชน์ในขณะนั้นๆ และ ช่วยแก้ไขนิสัยความเคยชิน ร้ายๆ ของจิตที่ได้สั่งสมไว้ แต่เดิม พร้อมกับสร้างนิสัย ความเคยชินใหม่ที่ดีงาม ให้แก่จิตไปในเวลาเดียวกัน	1 ชั่วโมง

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ มีระเบียบ วินัย (ต่อ)	3. ความมี ระเบียบวินัย ต่อตนเองใน การปฏิบัติ ต่อผู้อื่น	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาต้นเหตุ ตัดทางไม่ให้เกิดผลเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการ คิดแบบโยนิโสมนสิการ		
		ขั้นตอนที่ 3 การสร้าง แนวทางปฏิบัติ		
		ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน		
		ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเร้ากุศล เป็นวิธี คิดในแนวสกัดกั้นหรือ บรรเทาและขัดเกลาต้นเหตุ ส่งเสริมความเจริญงอก งามแห่งกุศลธรรม ทำให้เกิดความคิดและ การกระทำที่ดีงามเป็น ประโยชน์ในขณะนั้นๆ และ ช่วยแก้ไขนิสัยความเคยชิน ร้ายๆ ของจิตที่ได้สั่งสมไว้ แต่เดิม พร้อมกับสร้างนิสัย ความเคยชินใหม่ที่ดีงาม ให้แก่อจิตไปในเวลาเดียวกัน	1 ชั่วโมง

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ มีระเบียบ วินัย (ต่อ)	4. ความมี ระเบียบวินัย ต่อตนเองใน การเรียน	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาต้นเหตุ ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการ คิดแบบโยนิโสมนสิการ	มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	
		ขั้นตอนที่ 3 การสร้าง แนวทางปฏิบัติ		
ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน				
		ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเร้ากุศล เป็นวิธี คิดในแนวสกัดกันหรือ บรรเทาและขัดเกลาต้นเหตุ ส่งเสริมความเจริญงอก งามแห่งกุศลธรรม ทำให้เกิดความคิดและ การกระทำที่ดีงามเป็น ประโยชน์ในขณะนั้นๆ และ ช่วยแก้ไขนิสัยความเคยชิน ร้ายๆ ของจิตที่ได้สั่งสมไว้ แต่เดิม พร้อมกับสร้างนิสัย ความเคยชินใหม่ที่ดีงาม ให้แก่จิตไปในเวลาเดียวกัน	1 ชั่วโมง

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ มีระเบียบ วินัย	5. ความมี ระเบียบวินัย ต่อตนเองใน การเข้าแถวรับ บริการ	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาต้นเหตุ ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน		
		ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเร้ากุศล เป็นวิธี คิดในแนวสกัดกั้นหรือ บรรเทาและขัดเกลาต้นเหตุ ส่งเสริมความเจริญงอก งามแห่งกุศลธรรม ทำให้เกิดความคิดและ การกระทำที่ดีงามเป็น ประโยชน์ในขณะนั้นๆ และ ช่วยแก้ไขนิสัยความเคยชิน ร้ายๆ ของจิตที่ได้สั่งสมไว้ แต่เดิม พร้อมกับสร้างนิสัย ความเคยชินใหม่ที่ดีงาม ให้แก่อจิตไปในเวลาเดียวกัน	1 ชั่วโมง

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ มีระเบียบ วินัย (ต่อ)	5. ความมี ระเบียบวินัย ต่อตนเองใน การเข้าแถวรับ บริการ	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาต้นเหตุ ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน		
		ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเร้ากุศล เป็นวิธี คิดในแนวสกัดกันหรือ บรรเทาและขัดเกลาต้นเหตุ ส่งเสริมความเจริญงอก งามแห่งกุศลธรรม ทำให้เกิดความคิดและ การกระทำที่ดีงามเป็น ประโยชน์ในขณะนั้นๆ และ ช่วยแก้ไขนิสัยความเคยชิน ร้ายๆ ของจิตที่ได้สั่งสมไว้ แต่เดิม พร้อมกับสร้างนิสัย ความเคยชินใหม่ที่ดีงาม ให้แก่จิตไปในเวลาเดียวกัน	1 ชั่วโมง

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 1 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ มีระเบียบ วินัย (ต่อ)	6. การตรงต่อ เวลา	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาค้นหา ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน		
		ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเร้ากุศล เป็นวิธี คิดในแนวสกัดกั้นหรือ บรรเทาและขัดเกลาค้นหา ส่งเสริมความเจริญงอก งามแห่งกุศลธรรม ทำให้เกิดความคิดและ การกระทำที่ดีงามเป็น ประโยชน์ในขณะนั้นๆ และ ช่วยแก้ไขนิสัยความเคยชิน ร้ายๆ ของจิตที่ได้สั่งสมไว้ แต่เดิม พร้อมกับสร้างนิสัย ความเคยชินใหม่ที่ดีงาม ให้แก่จิตไปในเวลาเดียวกัน	1 ชั่วโมง

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 2 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ รับผิดชอบ	1. ความหมาย ลักษณะและ ประโยชน์ ของความ รับผิดชอบ	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุ ปัจจัย คือ พิจารณา ปรากฏการณ์ต่างๆ ให้รู้จัก สภาวะตามที่มันเป็นจริง หรือพิจารณาปัญหา ค้นหา หนทางแก้ไข ด้วยการสืบ สาวหาสาเหตุและปัจจัย ต่างๆ ที่สัมพันธ์ส่งผล สืบทอดกันมา	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการ คิดแบบโยนิโสมนสิการ ขั้นตอนที่ 3 การสร้าง แนวทางปฏิบัติ	ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน	ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 2 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ รับผิดชอบ (ต่อ)	2. ความ รับผิดชอบต่อ ตนเองใน การเรียน	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาค้นหา ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการ คิดแบบโยนิโสมนสิการ	มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	
		ขั้นตอนที่ 3 การสร้าง แนวทางปฏิบัติ	ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน	ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 2 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ รับผิดชอบ (ต่อ)	3. ความ รับผิดชอบต่อ ตนเองในการ ทำงานบ้าน	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาต้นเหตุ ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการ คิดแบบโยนิโสมนสิการ	มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	
		ขั้นตอนที่ 3 การสร้าง แนวทางปฏิบัติ		
ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน				
		ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเร้ากุศล เป็นวิธี คิดในแนวสกัดกั้นหรือ บรรเทาและขัดเกลาต้นเหตุ ส่งเสริมความเจริญงอก งามแห่งกุศลธรรม ทำให้เกิดความคิดและ การกระทำที่ดีงามเป็น ประโยชน์ในขณะนั้นๆ และ ช่วยแก้ไขนิสัยความเคยชิน ร้ายๆ ของจิตที่ได้สั่งสมไว้ แต่เดิม พร้อมกับสร้างนิสัย ความเคยชินใหม่ที่ดีงาม ให้แก่จิตในเวลาเดียวกัน	1 ชั่วโมง

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 2 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ รับผิดชอบ (ต่อ)	4. ความ รับผิดชอบต่อ โรงเรียน	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาค้นหา ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการ คิดแบบโยนิโสมนสิการ	มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	
		ขั้นตอนที่ 3 การสร้าง แนวทางปฏิบัติ	ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน	ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 3 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ มีจิต สาธารณะ	1. ความหมาย ลักษณะและ ประโยชน์ของ ความมีจิต สาธารณะ	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการ คิดแบบโยนิโสมนสิการ ขั้นตอนที่ 3 การสร้าง แนวทางปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเห็นคุณโทษและ ทางออก คือ มองให้ครบทั้ง ข้อดี ข้อเสีย และทางแก้ไข หาทางออกให้หลุดรอด ปลอดภัยจากข้อบกพร่อง ต่างๆ	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน	ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเจ้ากุศล เป็นวิธี คิดในแนวสัดกันหรือ ปรารถนาและขัดเกลาตัวตนหา ส่งเสริมความเจริญงอก งามแห่งกุศลธรรม ทำให้เกิดความคิดและ การกระทำที่ดีงามเป็น ประโยชน์ในขณะนั้นๆ และ ช่วยแก้ไขนิสัยความเคยชิน ร้ายๆ ของจิตที่ได้สั่งสมไว้ แต่เดิม พร้อมกับสร้างนิสัย ความเคยชินใหม่ที่ดีงาม ให้แก่จิตในเวลาเดียวกัน

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 3 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ มีจิต สาธารณะ (ต่อ)	2. การ ช่วยเหลือผู้อื่น ด้วยความเต็ม ใจ	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาค้นหา ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการ คิดแบบโยนิโสมนสิการ	มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	
		ขั้นตอนที่ 3 การสร้าง แนวทางปฏิบัติ	ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน	ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 3 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ มีจิต สาธารณะ (ต่อ)	3. การร่วม กิจกรรมของ โรงเรียน	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาต้นเหตุ ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน		
		ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเร้ากุศล เป็นวิธี คิดในแนวสกัดกันหรือ บรรเทาและขัดเกลาต้นเหตุ ส่งเสริมความเจริญงอก งามแห่งกุศลธรรม ทำให้เกิดความคิดและ การกระทำที่ดีงามเป็น ประโยชน์ในขณะนั้นๆ และ ช่วยแก้ไขนิสัยความเคยชิน ร้ายๆ ของจิตที่ได้สั่งสมไว้ แต่เดิม พร้อมกับสร้างนิสัย ความเคยชินใหม่ที่ดีงาม ให้แก่จิตในเวลาเดียวกัน	1 ชั่วโมง

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 3 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ มีจิต สาธารณะ (ต่อ)	4. การร่วม กิจกรรมของ ชุมชน	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาค้นหา ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน		
		ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเร้ากุศล เป็นวิธี คิดในแนวสกัดกั้นหรือ บรรเทาและขัดเกลาค้นหา ส่งเสริมความเจริญงอก งามแห่งกุศลธรรม ทำให้เกิดความคิดและ การกระทำที่ดีงามเป็น ประโยชน์ในขณะนั้นๆ และ ช่วยแก้ไขนิสัยความเคยชิน ร้ายๆ ของจิตที่ได้สั่งสมไว้ แต่เดิม พร้อมกับสร้างนิสัย ความเคยชินใหม่ที่ดีงาม ให้แกจิตในเวลาเดียวกัน	1 ชั่วโมง

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 4 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ สามัคคี	1. ความหมาย ลักษณะและ ประโยชน์ของ ความสามัคคี	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการ คิดแบบโยนิโสมนสิการ ขั้นตอนที่ 3 การสร้าง แนวทางปฏิบัติ	วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุ ปัจจัย คือ พิจารณา ปรากฏการณ์ต่างๆ ให้รู้จัก สภาวะตามที่มันเป็นจริง หรือพิจารณาปัญหา ค้นหา หนทางแก้ไข ด้วยการสืบ สาวหาสาเหตุและปัจจัย ต่างๆ ที่สัมพันธ์ส่งผลสืบ ทอดกันมา	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน	ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเจ้ากุกูล เป็นวิธี คิดในแนวสกัดกันหรือ ปรองเพาและขัดเกลาค้นหา ส่งเสริมความเจริญงอก งามแห่งกุศลธรรม ทำให้เกิดความคิดและ การกระทำที่ดีงามเป็น ประโยชน์ในขณะนั้นๆ และ ช่วยแก้ไขนิสัยความเคยชิน ร้ายๆ ของจิตที่ได้สั่งสมไว้ แต่เดิม พร้อมกับสร้างนิสัย ความเคยชินใหม่ที่ดีงาม ให้แก่จิตในเวลาเดียวกัน

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 4 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ สามัคคี (ต่อ)	2. ความ สามัคคีใน ครอบครัว	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาค้นหา ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการ คิดแบบโยนิโสมนสิการ	มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	
		ขั้นตอนที่ 3 การสร้าง แนวทางปฏิบัติ		
		ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน		
		ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเร้ากุศล เป็นวิธี คิดในแนวสกัดกั้นหรือ บรรเทาและขัดเกลาค้นหา ส่งเสริมความเจริญอก งามแห่งกุศลธรรม ทำให้เกิดความคิดและ การกระทำที่ดีงามเป็น ประโยชน์ในขณะนั้นๆ และ ช่วยแก้ไขนิสัยความเคยชิน ร้ายๆ ของจิตที่ได้สั่งสมไว้ แต่เดิม พร้อมกับสร้างนิสัย ความเคยชินใหม่ที่ดีงาม ให้แก่อจิตในเวลาเดียวกัน	1 ชั่วโมง

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 4 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ สามัคคี (ต่อ)	3. ความ สามัคคีใน โรงเรียน	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาต้นเหตุ ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการ คิดแบบโยนิโสมนสิการ	มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	
		ขั้นตอนที่ 3 การสร้าง แนวทางปฏิบัติ		
		ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน		
		ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ	วิธีคิดแบบเร้ากุศล เป็นวิธี คิดในแนวสกัดกั้นหรือ บรรเทาและขัดเกลาต้นเหตุ ส่งเสริมความเจริญงอก งามแห่งกุศลธรรม ทำให้เกิดความคิดและ การกระทำที่ดีงามเป็น ประโยชน์ในขณะนั้นๆ และ ช่วยแก้ไขนิสัยความเคยชิน ร้ายๆ ของจิตที่ได้สั่งสมไว้ แต่เดิม พร้อมกับสร้างนิสัย ความเคยชินใหม่ที่ดีงาม ให้แก่จิตในเวลาเดียวกัน	1 ชั่วโมง

หน่วย การเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยที่ 4 การ เสริมสร้าง ความ ตระหนัก และพัฒนา คุณธรรม ด้านความ สามัคคี (ต่อ)	4. ความ สามัคคีใน ชุมชน	จัดกิจกรรมตามแนวคิด จิตตปัญญาศึกษาและ โยนิโสมนสิการ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง ความพร้อม	วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้และ คุณค่าเทียม เป็นวิธีคิดแบบ สกัดหรือบรรเทาต้นเหตุ ตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามา ครอบงำจิตใจแล้วชักจูง พฤติกรรมต่อไป	1 ชั่วโมง
		ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการ คิดแบบโยนิโสมนสิการ	มุ่งให้เข้าใจและเสือกเสพ คุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตอย่างแท้จริงเพื่อ ประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น	
		ขั้นตอนที่ 3 การสร้าง แนวทางปฏิบัติ	ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน นอกเวลาเรียน	ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล การปฏิบัติ

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ 1 การเสริมสร้างความตระหนักและพัฒนาคุณธรรม

ด้านความมีระเบียบวินัย เวลา 12 ชั่วโมง

สาระการเรียนรู้ ความหมาย ลักษณะและประโยชน์ของการมีระเบียบวินัย

เวลา 2 ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้ประจำหน่วย

1. สืบค้น อธิบายความหมาย ความสำคัญ ลักษณะของบุคคลที่มีคุณธรรมด้านความมีระเบียบวินัย
2. วิเคราะห์แนวทางปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรมด้านความมีระเบียบวินัย
3. เห็นคุณค่า เกิดความตระหนักและปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรมด้านความมีระเบียบวินัย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะของบุคคลที่มีคุณธรรมด้านความมีระเบียบวินัยได้
2. บอกความหมายของความมีระเบียบวินัยได้
3. บอกประโยชน์ของการมีระเบียบวินัยได้
4. อธิบายแนวทางปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยได้
5. ปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยได้
6. ตระหนัก เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการเป็นผู้มีระเบียบวินัย

สาระสำคัญ

นักเรียนมีระเบียบวินัยกล่าวคือ การที่นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองเพื่อให้ปฏิบัติตามกฎกติกาของโรงเรียน และแสดงพฤติกรรมทางกาย วาจา ใจที่พึงประสงค์ ได้แก่ การแต่งกายถูกระเบียบ การพูดสุภาพกับผู้อื่น การยืนตรงเคารพธงชาติ การเข้าแถวรับบริการ การตั้งใจเรียน การตรงต่อเวลา ได้แก่ การมาโรงเรียนตรงเวลา การทำงานเสร็จตามกำหนด การส่งการบ้านตามกำหนด การมาตามนัดตรงเวลา เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความพร้อม

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียนและจัดให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมที่สามารถมองเห็นกันได้ทุกคนแล้วแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูสนทนาเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยที่นักเรียนรู้จักและปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
3. ให้นักเรียนนั่งคิดพิจารณาตนเองว่ามีลักษณะนิสัยที่ดีอะไรบ้างสัก 2 ข้อ
3. ให้นักเรียนจับคู่กัน เพื่อผลัดกันพูดเล่าเรื่องเกี่ยวกับลักษณะนิสัยที่ดีของตัวเองให้เพื่อนฟัง
4. ให้นักเรียนฝึกฟังและพูดอย่างมีสติคู่ละ 5 นาที

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาการคิดแบบโยนิโสมนสิการ

5. ให้นักเรียนทุกคนนั่งในท่าที่สบายผ่อนคลายหลับตาลงให้นักเรียนปลดปล่อยให้ใจเป็นอิสระพร้อมกับฟังนิทานเรื่องเมืองมีระเบียบอย่างตั้งใจ ดูใจและความคิดของตนเอง
6. เมื่อฟังนิทานจบแล้วให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 4 กลุ่มเพื่อระดมความคิดจากการฟังนิทานในประเด็น ความหมายของระเบียบวินัย ลักษณะของคนที่มีระเบียบวินัย ประโยชน์ของการเป็นคนมีระเบียบวินัย แล้วบันทึกลงในใบกิจกรรมที่ 2 ผลการระดมความคิด

7. แต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันโดยการพูดให้เพื่อนฟังในสิ่งที่กลุ่มของตนเขียนออกมา

8. นักเรียนแสดงความคิดเห็นตามวิธีคิดแบบเห็นคุณโทษและทางออก คือ มองให้ครบทั้งข้อดี ข้อเสีย และทางแก้ไขหาทางออกให้หลุดรอดปลอดภัยพ้นจากข้อบกพร่องต่างๆ เกี่ยวกับความหมายของระเบียบวินัย ลักษณะของคนมีระเบียบวินัยว่าเป็นอย่างไร ส่งผลอะไรต่อตัวเราบ้าง

9. แต่ละกลุ่มจำแนกผลดี ผลเสียของการมีและไม่มีระเบียบวินัยและบันทึกในใบกิจกรรมที่ 3 แบบบันทึกผลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแนวทางปฏิบัติ

10. นักเรียนกลุ่มเดิมระดมความคิดเห็นตามวิธีคิดแบบเห็นคุณโทษและทางออก คือ มองให้ครบทั้งข้อดี ข้อเสีย และทางแก้ไขหาทางออกให้หลุดรอดปลอดภัยพ้นจากข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อสร้างแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นคนมีระเบียบวินัยพร้อมบันทึกผลในใบกิจกรรมที่ 4 ผลการสร้างแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นคนมีระเบียบวินัย

ขั้นตอนที่ 4 การฝึกปฏิบัติตน

11. ให้นักเรียนนำแนวทางที่ได้ไปฝึกปฏิบัติตนนอกเวลาเรียนที่บ้านและบันทึกผลในใบกิจกรรมที่ 5 บันทึกผลการปฏิบัติตน และสมุดบันทึกความดี แล้วมานำเสนอในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผลการปฏิบัติ

12. ครูสนทนากับนักเรียนถึงการฝึกปฏิบัติตนตามแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นคนมีระเบียบวินัยที่นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติแล้วว่าเป็นอย่างไรบ้าง

13. ครูกระตุ้นด้วยคำถามเพื่อให้นักเรียนคิดตามวิธีคิดแบบเร้ากุศลส่งเสริมความเจริญงอกงามแห่งกุศลธรรมทำให้เกิดความคิดและการกระทำที่ดีงามเป็นประโยชน์ต่อไปโดยให้นักเรียนคิดทบทวนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของตัวเอง สำนวญตัวเอง สำนวญผลกระทบที่เกิดขึ้นในตัวเอง สิ่งที่คุณภูมิใจและสิ่งที่คุณเองไม่ค่อยพอใจ

14. ให้นักเรียนนั่งล้อมเป็นวงกลม และนำผลการปฏิบัติตนให้มีระเบียบวินัยมาเล่าให้เพื่อนๆ ฟัง

15. ให้นักเรียนแต่ละคนอภิปรายว่าตนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการปฏิบัติตนให้เป็นคนมีระเบียบวินัย

16. ให้นักเรียนบันทึกความดีที่ได้ปฏิบัติในสมุดบันทึกความดี

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. นิทานเมืองมีระเบียบ
2. ใบกิจกรรมที่ 1 เรียนรู้ระเบียบวินัยจากนิทาน
3. ใบกิจกรรมที่ 2 บันทึกผลการระดมความคิด
4. ใบกิจกรรมที่ 3 แบบบันทึกผลการแลกเปลี่ยนความคิด
5. ใบกิจกรรมที่ 4 การสร้างแนวทางปฏิบัติ
6. ใบกิจกรรมที่ 5 บันทึกผลการปฏิบัติตน
7. สมุดบันทึกความดีของนักเรียน

การวัดและประเมินผล

รายการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
อธิบายลักษณะของบุคคลที่มีคุณธรรมด้านความมีระเบียบวินัยได้	การซักถาม การตรวจผลงาน	ข้อคำถาม แบบบันทึกผล	ตอบคำถามถูกต้อง บันทึกผลถูกต้อง
รายการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
บอกความหมายของความมีระเบียบวินัยได้	การซักถาม การตรวจผลงาน	ข้อคำถาม แบบบันทึกผล	ตอบคำถามถูกต้อง บันทึกผลถูกต้อง
บอกประโยชน์ของการมีระเบียบวินัยได้	การซักถาม การตรวจผลงาน	ข้อคำถาม แบบบันทึกผล	ตอบคำถามถูกต้อง บันทึกผลถูกต้อง
อธิบายแนวทางปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยได้	การซักถาม การตรวจผลงาน	ข้อคำถาม แบบบันทึกผล	ตอบคำถามถูกต้อง บันทึกผลถูกต้อง
ปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยได้	การสังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ร้อยละ 50 ขึ้นไป
ตระหนัก เห็นคุณค่า และประโยชน์ของการเป็นผู้มีระเบียบวินัย	การสังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ร้อยละ 50 ขึ้นไป

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

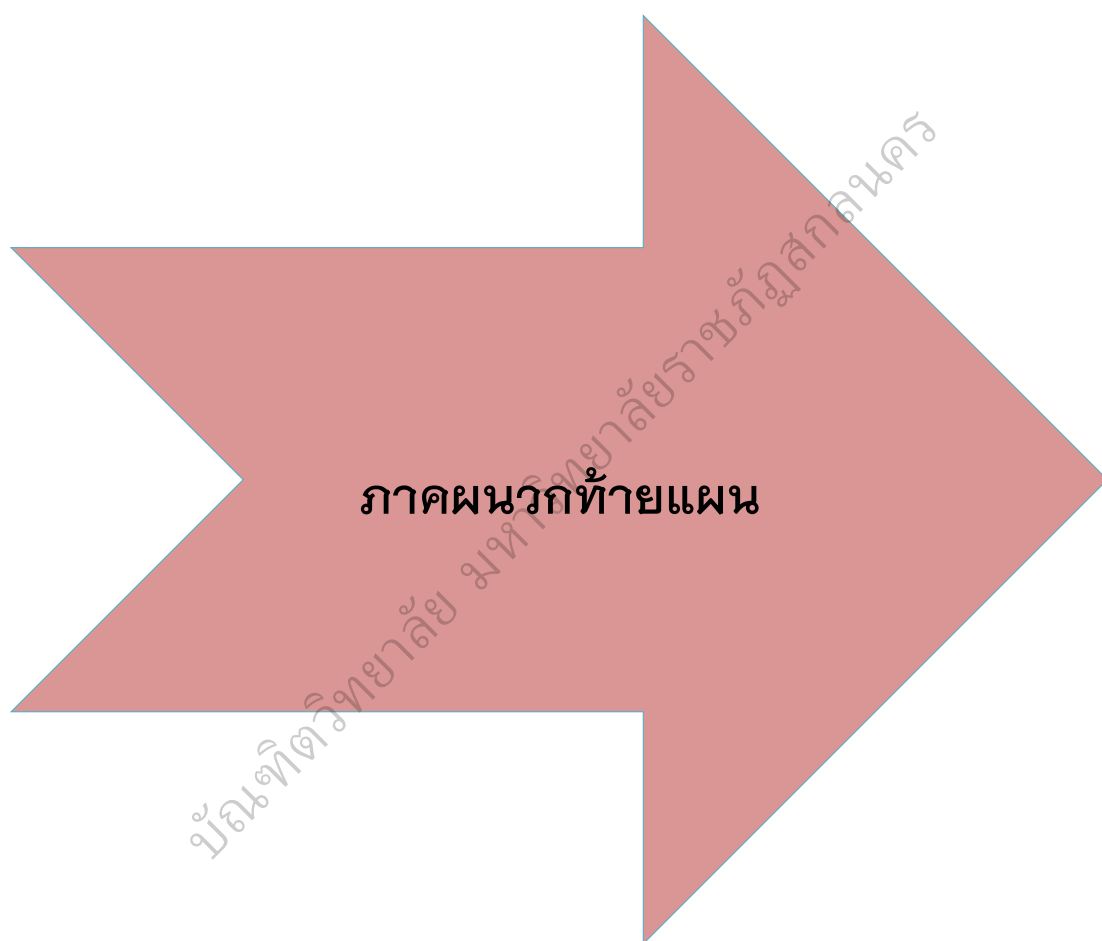
.....

(ลงชื่อ)

(พระครูปริยัติสุวรรณรังษี)

ครูพระสอนศีลธรรมโรงเรียนบ้านโพนงามโคกวิทยาการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวกท้ายแผน

เอกสารหมายเลข 1

นิทานเรื่อง เมืองมีระเบียบ

ณ เมืองมีระเบียบ ทุกอย่างถูกจัดไว้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ต้นไม้ปลูกเป็นแถวอย่างสวยงาม ถนนก็ดูสะอาดตา ไร้ขยะ เด็กๆ ทุกคนถูกสอนว่าหลังกลับจากโรงเรียน ต้องเก็บอุปกรณ์การเรียน ทั้งสมุด ปากกา ดินสอ ตำราเรียนของตนเองให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อจะทำการบ้านจะได้หยิบมาทำได้โดยไม่ต้องเสียเวลาค้นหา รวมทั้งหัดแบ่งเวลาให้เป็นระเบียบ เช่น เวลาเรียน เวลาเล่น เวลาทำการบ้าน เวลาอ่านหนังสือ และเวลาพักผ่อน ซึ่งถือเป็นการหัดให้เป็นผู้ที่สามารถจัดระเบียบชีวิตของตนเองในแต่ละวันด้วย

เด็กๆ ทุกคนฝึกปฏิบัติการ “จัดระเบียบ” จึงทำการบ้านเสร็จอย่างรวดเร็วและถูกต้อง มีเวลาเหลือสำหรับทบทวนบทเรียน อีกทั้งการบ้านก็ไม่ค้างค้ำง ได้เข้านอนแต่หัวค่ำ และตื่นเช้าไปโรงเรียนในวันถัดไป

วันหนึ่งเจ้าเมืองมีระเบียบได้เรียกเด็กๆ ในเมืองมาประชุมพร้อมกัน “เด็กๆ ทุกคนฟังให้ดี ตอนนี้เมืองของเราเกิดปัญหาขึ้นเล็กน้อย แต่เด็กๆ ไม่ต้องเป็นห่วง ถ้าเราช่วยกันยึดมั่นในความเป็นระเบียบ เมืองของเราก็จะผ่านพ้นปัญหานี้ไปได้” เจ้าเมืองระเบียบบอกกับเด็กๆ

เด็กๆ ทุกคนต่างอยากรู้อะไรขึ้น จึงพูดคุยเสียงอื้ออึงไปหมด กลัวย่อมเด็กจอมซนประจำเมือง จึงถามเจ้าเมืองด้วยความสงสัย “มีปัญหาวะไรหรือครับท่านเจ้าเมือง ท่านช่วยบอกให้พวกเราทราบทีเถอะ เราจะได้ช่วยกันแก้ไข”

เจ้าเมืองมีระเบียบได้ฟังดังนั้นจึงตอบไปว่า “ใช่สินะ เด็กๆ อย่างพวกเจ้าควรจะรู้เอาไว้ เพราะเป้าหมายของมันก็คือพวกเจ้า” เจ้าเมืองอธิบายต่อว่า “ทุกๆ ร้อยปี เจ้าปีศาจไร้ระเบียบจะออกอาละวาดโดยจะทำให้เด็กในเมืองของเราซึมซับความไร้ระเบียบจากมัน และในที่สุดเด็กผู้นั้นก็จะกลายเป็นพลเมืองไร้ระเบียบ และถูกพาตัวไปที่เมืองไร้ระเบียบ ไม่ได้กลับมาอีก และบัดนี้กาลเวลาก็เวียนมาครบร้อยปีแล้ว เราจึงออกมาเตือนเด็กๆ ทุกคนด้วยความเป็นห่วง”

แต่สำหรับเด็กชายกลัวหอยทากซึ่งมีนิสัยซุกซน กลับเกิดนึกสนุกอยากไปห้อง
เมืองไร่ระเปียบดูสักครั้งเมื่อกลับถึงบ้าน เขาจึงรีบออกจากกระเป้านักเรียนก่อนจะ
ออกไปวิ่งเล่น โดยที่เจ้าปีศาจไร่ระเปียบได้ซ่อนตัวเฝ้ามองอยู่ เมื่อเห็นดังนั้นจึงหัวเราะชอบ
ใจ แล้วเข้ามากระซิบว่า “กลัวหอยทาก.. ไปเป็นพลเมืองไร่ระเปียบกันเถอะ เมืองของเราสนุก
นะ” พูดจบ มันก็หัวเราะเสียงดัง ทำให้กลัวหอยทากนึกสนุกตามไปด้วย ทั้งยังยั่วเย้าให้กลัว
หอยทากเล่นต่อไปจนลืมเวลา ลืมว่าเอาอุปกรณ์การเรียนไว้ที่ใดบ้าง

คืนนั้นกลัวหอยทากหลับไปโดยไม่ได้ทำการบ้านครั้นเมื่อตื่นขึ้น กลัวหอยทากมอง
ไปรอบตัว เห็นข้าวของรกรุงรัง ทุกอย่างกระจัดกระจาย ไร่ระเปียบ จาน ชาม ช้อนที่ควรจะ
อยู่ในห้องครัว กลับมาอยู่ในห้องนอนของเขา อุปกรณ์ทำสวนวางเกลื่อนอยู่บนโต๊ะหนังสือ
ฮ่า ฮ่า ฮ่า ขอต้อนรับสู่เมืองไร่ระเปียบ “เสียงหนึ่งดังมาจากประตู” ก่อนที่เธอจะได้เป็น
พลเมืองไร่ระเปียบอย่างเต็มตัว เธอจะต้องผ่านการทดสอบและฝึกที่จะอยู่กับความไร่
ระเปียบให้ได้ ฮ่า ฮ่า ฮ่า

ปีศาจไร่ระเปียบบอกกับกลัวหอยทากก่อนเดินจากไป กลัวหอยทากได้ฟัง
ดังนั้น ก็รู้สึกหวาดกลัว นึกหรือเมืองไร่ระเปียบที่เจ้าเมืองระเปียบเคยบอก ท้องฟ้าสีหม่นๆ
ทุกอย่างดูระเกะระกะ รถวิ่งซึกซอกไร่ระเปียบ เด็กนักเรียนแต่งตัวมอมแมม หน้าตา
หม่นหมอง รื้อหาข้าวของอุปกรณ์การเรียนให้วุ่นวาย สายโตงแล้วยังไม่ได้ไปโรงเรียนเสียที่
“ช่วยด้วยๆ ฉันไม่อยากอยู่ที่นี้แล้ว” กลัวหอยทากร้องตะโกน

แล้วก็นึกถึงคำของเจ้าเมืองมีระเปียบที่บอกว่า “สิ่งที่สามารถป้องกัน
เด็กๆ จากเจ้าปีศาจได้คือความมีระเปียบ” นึกได้ดังนั้น กลัวหอยทากจึงรีบจัดข้าวของในบ้าน
ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย จาน ชาม ช้อน กลับไปอยู่ที่ห้องครัว อุปกรณ์ทำสวนไปอยู่ที่
ของมัน เครื่องเขียนแบบเรียนกลับมาอยู่ที่โต๊ะทำการบ้าน ไม่นานทุกอย่างก็สะอาดเอี่ยม
น่าอยู่และมีระเปียบขึ้นทันตา

ทันใดนั้น แสงสว่างก็ปกคลุมเมืองไร่ระเบียบ ผู้คนที่เคยเค้าร่ำร้องก็
หน้าตาสดใสขึ้น ความไร่ระเบียบหายไปหมดสิ้น “ขอต้อนรับทุกคนกลับบ้าน” เสียงเจ้า
เมืองมีระเบียบดังกึกก้อง “เป็นอย่างไร่บ้างกล้วยหอม ได้ไปเที่ยวเมืองไร่ระเบียบมา
สนุกม๊ยะ อยากกลับไปอีกหรือเปล่า”

กล้วยหอมรีบตอบเจ้าเมืองทันทีว่า “ผมไม่อยากไปอีกแล้ว เช็ดแล้ว
ครับ”

“ดี แล้วล่ะ แม้ว่าสิ่งที่เธอทำไปนั้นจะเกิดจากความนึกสนุกซุกซน แต่ก็
ต้องขอชมเธอที่รู้ตัว แล้วใช้ความมีระเบียบต่อสู้กับปีศาจไร่ระเบียบ จนสามารถกลับมา
บ้านได้สำเร็จ ทั้งยังพาพลเมืองคนอื่นๆ ที่เคยถูกสาปกลับมาได้อีกด้วย” กล้วยหอมม
ยิ้มด้วยความภูมิใจ “จำไว้นะ คนที่มีระเบียบ ก็เพราะใจเขามีระเบียบ เมื่อใจเขามีระเบียบ
เขาก็จะรู้ตัว จัดสิ่งของต่างๆ รอบตัวเขาให้มีระเบียบ” เจ้าเมืองมีระเบียบย้ำกับเด็กๆ

ตั้งแต่ นั้นเป็นต้นมา ทุกคนก็อาศัยอยู่ในเมืองมีระเบียบอย่างมีความสุข
ส่วนกล้วยหอมก็ยึดมั่นในระเบียบวินัยของเมืองเป็นอย่างดี

เด็กๆ ทำอะไรต้องหัดให้รู้ตัว การรู้ตัวอยู่เสมอจะทำให้เป็นคนมี
ระเบียบ และคนที่มีระเบียบดีแล้ว จะสามารถเล่าเรียนและทำการงานต่างๆ ได้โดย
ถูกต้อง รวดเร็ว จะเป็นคนที่จะสร้างความสำเร็จและความเจริญให้แก่ตนเอง
แก่ส่วนรวม ในอนาคตได้อย่างแน่นอน

เอกสารหมายเลข 1.1

ใบกิจกรรมที่ 1 เรียนรู้ระเบียบวินัยจากนิทาน

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนฟังนิทานเรื่องเมืองมีระเบียบอย่างตั้งใจ
2. เมื่อฟังนิทานจบแล้วแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่มเพื่อระดมความคิดในประเด็นต่อไปนี้
  - 1) ความหมายของระเบียบวินัย
  - 2) ลักษณะของคนมีระเบียบวินัย
  - 3) ประโยชน์ของการเป็นคนมีระเบียบวินัย
3. บันทึกผลการระดมความคิดตามประเด็นของแต่ละกลุ่มในแบบบันทึกผลการระดมความคิด

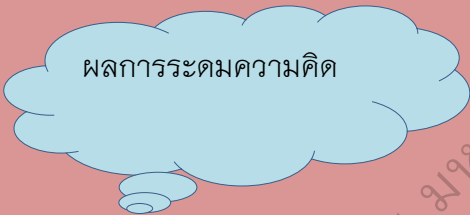
เอกสารหมายเลข

ใบกิจกรรมที่ 2 แบบบันทึกผลการระดมความคิด

ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิกกลุ่ม.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

แนวคำตอบ

เอกสารหมายเลข

ระเบียบวินัย → ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์
 ความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรม
 การยึดมั่นในกฎกติกา
 การรู้บทบาทหน้าที่ที่ตนจะต้องทำ
 การแบ่งเวลาให้เป็นระเบียบ
 การปฏิบัติตามกฎกติกา
 การทำตามหน้าที่
 การเข้าแถวรับบริการ
 การเก็บสิ่งของเป็นระเบียบ
 ฯลฯ

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ	ดีมาก	นักเรียนตอบถูกต้อง	6	ข้อ
	ดี	นักเรียนตอบถูกต้อง	4-5	ข้อ
	พอใช้	นักเรียนตอบถูกต้อง	2-3	ข้อ
	ปรับปรุง	นักเรียนตอบถูกต้อง	0-1	ข้อ
ได้ระดับคุณภาพ	พอใช้-ดีมาก	ผ่าน		
ได้ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ไม่ผ่าน		

แนวคำตอบ

ลักษณะของคนมีระเบียบวินัย มีความตั้งใจในการทำงาน
 มีความอดทนขยันหมั่นเพียร
 มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์
 ยอมรับการกระทำของตน
 มีจิตใจเข้มแข็งไม่ยอมแพ้อุปสรรคที่เกิดขึ้น
 มีความตรงต่อเวลา
 ตื่นแต่เช้า
 เก็บของเป็นระเบียบ
 วางแผนในการทำงาน
 รักความสะอาด
 แต่งกายถูกระเบียบ
 ฯลฯ

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ ดีมาก	นักเรียนตอบถูกต้อง 6 ข้อ
ดี	นักเรียนตอบถูกต้อง 4-5 ข้อ
พอใช้	นักเรียนตอบถูกต้อง 2-3 ข้อ
ปรับปรุง	นักเรียนตอบถูกต้อง 0-1 ข้อ
ได้ระดับคุณภาพ พอใช้-ดีมาก ผ่าน	
ได้ระดับคุณภาพ ปรับปรุง ไม่ผ่าน	

แนวคำตอบ

เอกสารหมายเลข 1.5

ประโยชน์ของควมมีระเบียบวินัย

มีผลการเรียนดี

ทำการบ้านได้ถูกต้อง

ทำงานได้เสร็จเรียบร้อย

ทำงานต่างๆ ได้ถูกต้อง

ทำงานเสร็จทันกำหนด

ทำให้บ้านสะอาดเป็นระเบียบ

ทำให้สบายตาสบายใจ

เป็นที่รักและชื่นชอบของผู้พบเห็น

ไม่เสียเวลาในการค้นหาสิ่งของ

ฯลฯ

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ

ดีมาก

นักเรียนตอบถูกต้อง 6 ข้อ

ดี

นักเรียนตอบถูกต้อง 4-5 ข้อ

พอใช้

นักเรียนตอบถูกต้อง 2-3 ข้อ

ปรับปรุง

นักเรียนตอบถูกต้อง 0-1 ข้อ

ได้ระดับคุณภาพ พอใช้-ดีมาก ผ่าน

ได้ระดับคุณภาพ ปรับปรุง ไม่ผ่าน

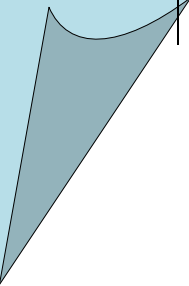

ใบกิจกรรมที่ 3 แบบบันทึกผลการแลกเปลี่ยนความคิด

ชื่อกลุ่ม.....
สมาชิกกลุ่ม.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการแลกเปลี่ยนความคิด

ผลเสียของการขาดระเบียบวินัย	ผลดีของการมีระเบียบวินัย
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

เอกสารหมายเลข 1.7

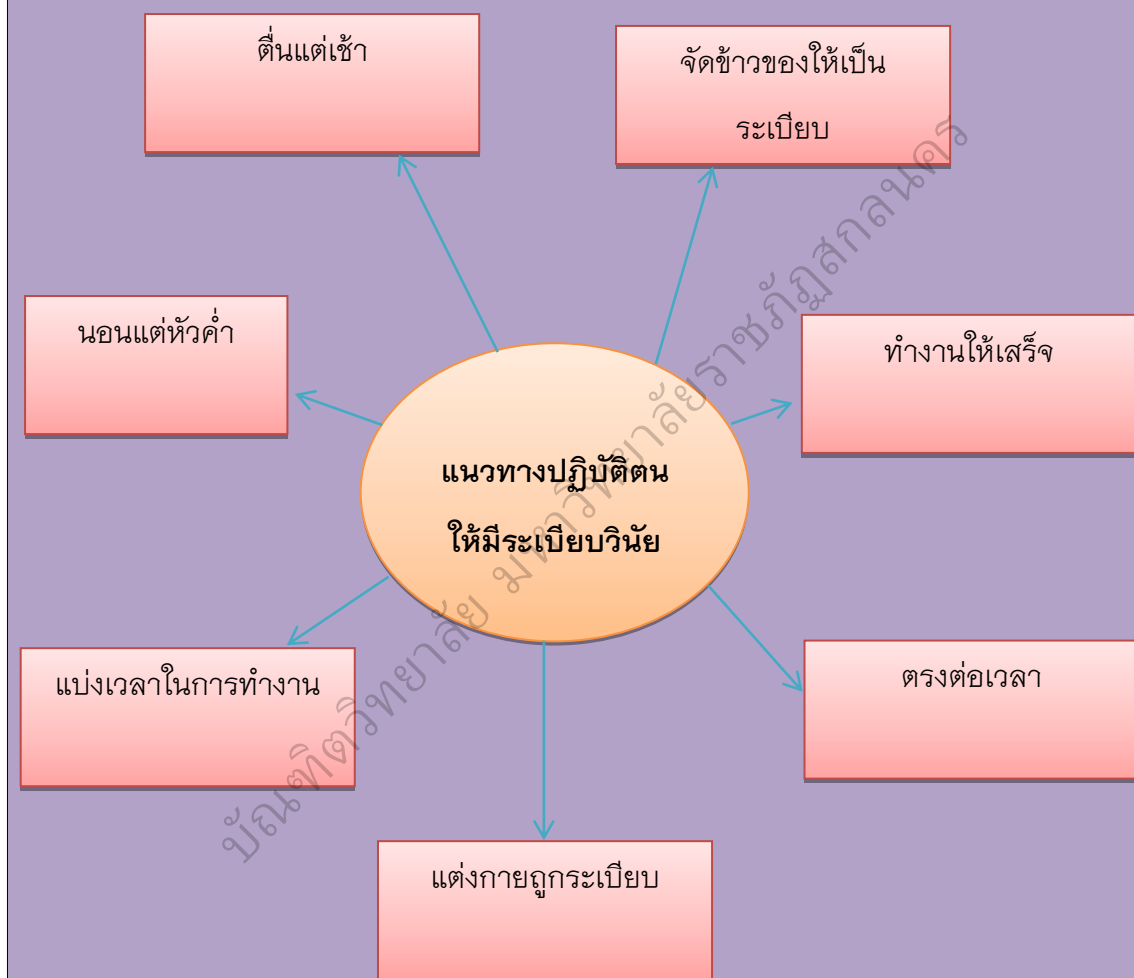
ใบกิจกรรมที่ 4 การสร้างแนวทางปฏิบัติตนให้มีระเบียบวินัย

คำชี้แจง

ให้นักเรียนช่วยกันคิดหาแนวทางปฏิบัติตนให้มีระเบียบวินัย แล้วเขียนบันทึกในรูปแบบผังความคิด

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

แนวคำตอบ

เอกสารหมายเลข 1.9

ใบกิจกรรมที่ 5 การบันทึกผลการปฏิบัติตน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนบันทึกผลการปฏิบัติตนตามแนวทางที่สร้างขึ้นพร้อมบอกความรู้สึกเมื่อได้ปฏิบัติ

แนวทางปฏิบัติตนให้มีระเบียบวินัย	การปฏิบัติของนักเรียน		ผลที่ได้รับ
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
ตื่นแต่เช้า			
จัดข้าวของให้เป็นระเบียบ			
ทำงานให้เสร็จ			
ตรงต่อเวลา			
แต่งกายถูกระเบียบ			
แบ่งเวลาในการทำงาน			
นอนแต่หัวค่ำ			

เอกสารหมายเลข

สมุดบันทึกความ

ดี

ชื่อ.....นามสกุล.....

ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียนโพนงามโคกวิทยาการ อำเภอโพนนาแก้ว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

บันทึกความดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกความดีที่ได้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

รายการความดี	วันที่ทำความดี	ผล/ความรู้สึกต่อการได้ทำความดี
1. ด้านความดีที่ทำให้กับตัวเอง	.....	.....
1) แต่งกายสะอาดเรียบร้อย	.....	.....
2) มาโรงเรียนแต่เช้า	.....	.....
3) ทำความเคารพคุณครู	.....	.....
4) ส่งการบ้านสม่ำเสมอ	.....	.....
5) ตั้งใจเรียน	.....	.....

ความเห็นของผู้ปกครอง

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ความเห็นของครูผู้สอน

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

บันทึกความดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกความดีที่ได้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

รายการความดี	วันเวลาที่ทำความดี	ผล/ความรู้สึกต่อการได้ทำความดี
2. ด้านความดีที่ทำให้กับผู้อื่น	.....	.....
1) ช่วยพ่อแม่ทำงาน	.....	.....
2) ช่วยคุณครูทำงาน	.....	.....
3) ช่วยเพื่อนทำงาน	.....	.....
4) แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน	.....	.....
5) จัด ตกแต่งโต๊ะครู	.....	.....

ความเห็นของผู้ปกครอง

.....

..

ลงชื่อ

.....

(.....)ความเห็นของครูผู้สอน

.....

..

บันทึกความดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกความดีที่ได้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

รายการความดี	วันเวลาที่ทำความดี	ผล/ความรู้สึกต่อการได้ทำความดี
3. ด้านความดีที่ทำให้กับส่วนรวม	.....	.....
1) ทำความสะอาดโต๊ะเรียน	.....	.....
2) ทำความสะอาดห้องเรียน	.....	.....
3) ทำความสะอาดห้องน้ำโรงเรียน	.....	.....
4) ทำความสะอาดห้องน้ำวัด	.....	.....
5) ทิ้งขยะในที่รองรับขยะ	.....	.....

ความเห็นของผู้ปกครอง

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ความเห็นของครูผู้สอน

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

เอกสารหมายเลข 1.11

แบบประเมินพฤติกรรมกรปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

กลุ่ม.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

- 1 เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียน
- 2 เมื่อข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนเล็กน้อย
- 3 เมื่อข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมากที่สุด

พฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
1. ตั้งใจทำงาน			
2. พูดสุภาพกับเพื่อน			
3. พูดแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อน			
4. ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย			
5. ทำงานเสร็จตามกำหนด			

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต
(.....)

เกณฑ์การตัดสิน

ได้คะแนน 8-15 คะแนน ผ่าน   ได้คะแนน 1-7 คะแนน ไม่ผ่าน